

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

Dyddiad:	15fed o Ionawr 2019
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad yr Aelod Cabinet Priffyrdd a Bwrdeistrefol ac Ymgynghoriaeth Gwynedd
Pwrpas:	Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Gareth Griffith
Swyddog Cyswllt:	Dilwyn Williams, Prif Weithredwr

1. CYFLWYNIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad yma yw diweddarau fy nghyd aelodau ar yr hyn sydd wedi digwydd yn y meysydd yr wyf yn gyfrifol amdanynt fel yr Aelod Cabinet Priffyrdd a Bwrdeistrefol ac Ymgynghoriaeth Gwynedd. Bydd hyn yn cynnwys amlinellu'r lle mae'r mesurau perfformiad arni; a'r diweddaraf o ran cynlluniau arbedion a thoriadau.
- 1.2. Byddwn yn eich atgoffa fod yr holl faterion eisoes wedi bod yn destun trafodaeth ac wedi eu craffu mewn cyfarfodydd o'r Timau Rheoli oedd hefyd yn cynnwys cynrychiolwyr o'r Pwyllgorau Craffu perthnasol.
- 1.3. Ar y cyfan, rwy'n fodlon gyda pherfformiad y mesurau yr wyf yn gyfrifol amdanynt.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

2.1 Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad.

3. Y RHESWM DROS YR ANGEN AM BENDERFYNIAD

3.1. Er mwyn sicrhau rheoli perfformiad effeithiol.

4. PERFFORMIAD

Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol

- 4.1 Mae cynnal amgylchedd lleol o safon uchel ac edrychiad strydoedd a mannau cyhoeddus yn bwysig i drigolion Gwynedd. Gwaith yr uned **Gwasanaethau Stryd** yw cadw ein strydoedd yn lan a thaclus a cheir nifer o fesurau sy'n edrych ar ba mor dda y maent yn gwneud hyn. Mae perfformiad y **Mesur o Lendid ac Edrychiad Strydoedd (Mesur STS/005a)** hyd yma eleni yn 74.1% gan ddangos gwelliant ar berfformiad diwedd blwyddyn 2017/18 (71.95%). Mae'r mesurydd PAM/010 yn mesur y canran o strydoedd sydd â safon B, B+ ac A allan o'r un sampl. Fel y gwelir mae ein sgôr yn 98.5% sydd yn welliant sylweddol ar y ffigwr o 94.1% a adroddwyd ar gyfer 2017/18. Mae hwn yn un o'r ffigyrau sydd yn cael eu hadrodd arnynt yn genedlaethol (lle roeddem yn y 14eg safle ar draws Cymru) ond mae'r dangosyddion yma yn gallu amrywio o flwyddyn i flwyddyn gan bod y sampl a'r hap.
- 4.2 PAM/011 canran tipio anghyfreithlon a gliriwyd o fewn 5 diwrnod. Yn flaenorol roeddem yn mesur ein perfformiad ar sail os oeddem wedi cwblhau'r gwaith o fewn 5 diwrnod gwaith o dderbyn y cais. Erbyn hyn mae'r mesur wedi newid ac be sydd yn ofynnol adrodd arno bellach ydyw'r cyfartaledd amser sydd wedi ei gymeryd i glirio'r eitemau o dderbyn gwybodaeth amdano. Yn unol adroddir hyn yn erbyn y diffiniad newydd cyfeirnod (PAM/035) ac mae ein perfformiad yn dod allan ar gyfer y cyfnod gyfredol yma yn 1.76 diwrnod. Mae'r Adran yn gweld hwn yn berfformiad eithaf da ac un gellir ei ddefnyddio fel gwaelodlin.
- 4.3 Mae'r **Gwasanaeth Gwastraff ac Ailgylchu** yn gyfrifol am ymdrin â gwastraff mewn modd cynaliadwy. Rwy'n fodlon gyda pherfformiad y mwyafrif o'r mesurau ar gyfer y gwasanaeth hwn ond byddwn yn tynnu eich sylw at y pwyntiau canlynol.
- 4.4 Nodir bod y lefelau **Canran y gwastraff trefol a gesglir gan yr Awdurdod Lleol ac a gaiff ei baratoi ar gyfer ei aildefnyddio, ailgylchu neu gompostio (Mesur WMT/009)** wedi gostwng o 64.5% yn y cyfnod Ebrill i Orffennaf 2018/19, i 63.19% ar gyfer y cyfnod o Ebrill i Hydref 2018/19. Gellir priodoli'r gostyngiad hwn i'r ffaith bod lai o wastraff gardd yn cael ei anfon i'w drin o ganlyniad i'r trefniadau i dalu am y gwasanaeth gwastraff gardd. Fodd bynnag, mae'r perfformiad presennol yn cynrychioli cynnydd a'i gymharu â 59.59% ar gyfer yr un cyfnod yn 2017/18.
- 4.5 Mae perfformiad y mesur **Canran y gwastraff trefol a anfonir i dirilenwi (WMT 004)** yn is eleni yn y cyfnod o Ebrill i Hydref, sef 17.98% o'i gymharu â 24.33% ar gyfer flwyddyn 2017/18. Gellir priodoli'r gwelliant hwn i'r ffaith fod mwy o wastraff bwrdeistrefol wedi ei drin drwy drefn llosgi ac o ganlyniad ddim wedi'i anfon i dirilenwi.

- 4.6 Mae'n bwysig bod busnesau a thrigolion Gwynedd yn medru symud yn rhwydd a diogel o fewn y Sir a nod y Gwasanaeth Priffyrdd yw cyflawni hynny gan geisio cynnal safon ein ffyrdd. Yn flynyddol y caiff y mesurau ar safon y ffyrdd eu mesur ac mae perfformiad 2018/19 hyd yma ar gyfer **Canran prif ffyrdd dosbarth A (Mesur THS/011a), Chanran prif ffyrdd dosbarth B (Mesur THS/011b) a Chanran ffyrdd dosbarth C (Mesur THS/001c) sydd mewn cyflwr gwael.** Gweler y tabl amgaeedig. Mae canran ein ffyrdd dosbarth C sydd mewn cyflwr gwael wedi gwaethygu gan ein gweld bellach ar 14.5%. Roedd ein ffigwr yn 17/18 o 14.1% yn welliant ar ffigwr y flwyddyn flaenorol ond yn parhau i'n cadw yn 18fed safle yng Nghymru. Arian yw'r ateb i hyn wrth gwrs – pe byddem yn gallu gwario mwy ar ein ffyrdd byddai modd gwella eu cyflwr. Roedd y ffigyrau cymhariaethau cenedlaethol ar gyfer 2017/18 yn dangos fod cyfwr cymharol ein ffyrdd dosbarth A wedi gwella o'r 12fed safle i'r 9fed safle a ffyrdd Dosbarth B wedi gwella o'r 9fed safle i'r 7fed safle.
- 4.7 Mae angen mesur ar gyfer ein ffyrdd di-ddosbarth ac, rwyf wedi trafod gyda'r Adran y posibilrwydd o gael mesur ar gyfer y ffyrdd yma gan nad yw'r ffyrdd yn rhan o'r mesurau cenedlaethol ond gan fod cynifer o ffyrdd y Sir yn rai di-ddosbarth mae eu cyflwr am fod yn hanfodol bwysig i drigolion Gwynedd.
- 4.8 Nodwyd fod perfformiad Mesur THS/009 sef y **nifer o ddyddiau a gymerwyd ar gyfartaledd yn ystod y flwyddyn i atgyweirio holl ddiffygion ar lampau stryd** yn 2.5 diwrnod hyd yma ar gyfer 2018/19 sy'n welliant o'i gymharu â 2.77 diwrnod ar gyfer blwyddyn 2017/18.
- 4.9 Nodwyd fod cynllun ar waith ar gyfer newid ein goleuadau stryd ac arwyddion i dechnoleg LED. Nodwyd fod y Cabinet wedi rhoi sêl bendith i dderbyn benthyciad o £1.4 miliwn o Gronfa Twf Gwyrdd Llywodraeth Cymru i newid y 7,778 o oleuadau stryd sy'n weddill i LED a bydd y gwaith yma yn cychwyn yn Ebrill 2019. Mae'r cynllun "arbed" presennol yn mynd ymlaen yn dderbyniol.

5. DIWEDDARIAD AR BROSIECTAU

- 5.1 Nodir yn yr adroddiad diwethaf bod rhaglen sylweddol ar waith ar gyfer **newid ein goleuadau stryd ac arwyddion i dechnoleg LED.** Yn ystod 2015/16 newidiwyd 1,709 o unedau golau stryd ac arwyddion i LED gyda 3,418 ychwanegol yn cael ei newid yn 2016/17, a 3,472 yn 2017/18. Nodwyd bod y rhaglen gyfredol wedi'i chwblhau, gyda 1,680 o unedau wedi newid i LED. Yn sgil y newidiadau yma rhagwelir y byddwn yn arbed £260,000 y flwyddyn yn ogystal â gostyngiad mewn allyriadau carbon (414 Co2). Nodwyd bydd y rhaglen newydd 3 blynedd i newid gweddill y goleuadau i LED yn cychwyn yn Ebrill 2019 a byddwn yn arbed £185,000 yn ogystal â gostyngiad mewn allyriadau carbon (572 Co2).
- 5.2 Gyda chynllun **Cau 50 allan o 73 o Doiledau Cyhoeddus y Sir (Toriadau 51),** mae'r cynllun Partneriaethau gyda Chynghorau Cymuned a Thref wedi galluogi i'r rhan helaethaf o'r toiledau oedd o dan fygythiad barhau yn agored, yn llawn neu'n dymhorol. Yn unol â'r Ddeddf Iechyd 2018, Nodir fod angen llunio Strategaeth Toiledau Cyhoeddus erbyn Mai 2019 ac y bydd Strategaeth Drafft yn mynd gerbron Y Pwyllgor Craffu ym mis Chwefror 2019. Byddaf yn eich diweddarau ar hyn yn fy adroddiad nesaf.

6. Adran Ymgynghoriaeth Gwynedd

- 6.1 Ar gyfer yr Adran yma mae un prif fesur wedi ei adnabod sef **Elw yn erbyn targed**. Nodir fod y sefyllfa yn gymharol gadarnhaol ar hyn o bryd gyda'r tafluniad y sefyllfa NET ddiweddaraf ar gyfer Gorffennaf i Hydref 2018/19 yn dangos elw o **£23,583**. Mae hyn yn cymharu gyda diffyg elw o £85,637 ar gyfer yr un cyfnod yn 2017/18 ac elw £35,246 yn Hydref 2016/17.
- 6.2 Mae'r **Uned Rheolaeth Adeiladu** yn gyfrifol am sicrhau bod gwaith adeiladu yn cwrdd â'r safonau adeiladu. Mae'r Uned wedi datblygu cyfres o fesurau sy'n mesur eu perfformiad ac wedi adrodd arnynt i'r cyfarfodydd herio perfformiad diwethaf. Dengys y wybodaeth ar gyfer **bodlonrwydd y cwsmer** (Mesur BC 1) ar gyfer Chwarter 2 2018 yn sgôr bodlonrwydd o 9.7 allan o 10, sy'n gyson hefo perfformiad 2017/18 o 9.6 allan o 10. Mae gwaith yn mynd ymlaen i sefydlu'r rheswm am unrhyw anfodlonrwydd.
- 6.3 Nodir bod y canran o **geisiadau cynlluniau llawn a gymeradwywyd** (Mesur BC 2) **neu gymeradwo'n amodol** yn 94% ar gyfer Chwarter 2 2018. Mae perfformiad y mesur hwn wedi parhau yn gymharol sefydlog dros y blynyddoedd diwethaf, gyda pherfformiad 2016/17 yn 92.5% a pherfformiad 2017/18 yn 95.7%. Rwyf wedi gofyn i'r Rheolwr edrych ymhellach am y rhesymau nad oedd pawb yn gwbl fodlon a pham nad oedd ceisiadau wedi eu cymeradwyo er mwyn cael gwell dealltwriaeth o'r sefyllfa.

7. SEFYLLFA ARIANNOL / ARBEDION

7.1 Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol

7.1.1 Cynlluniau 2015/16

Nodir yn yr adroddiad diwethaf bod un cynllun hanesyddol gwerth cyfanswm £40,000 heb ei wireddu (**PB19 Rhesymoli Banciau Ailgyrchu**). Mae'r cynllun yma bellach wedi ei wireddu'n llawn.

7.1.2 Cynlluniau 2016/17

Nodir fod holl arbedion a thoriadau 2016/17 wedi eu gwireddu.

7.1.3 Cynlluniau 2017/18

Nodir yn yr adroddiad diwethaf bod her yn bodoli parthed goblygiadau gweithredu pedwar cynllun. Erbyn hyn, mae un o'r cynlluniau wedi ei gwireddu sef **PB10 Rhesymoli Cylchdeithiau Glanhau Strydoedd**.

Cytunwyd yng nghyfarfod Cabinet 11 Medi 2018 i ohirio'r gweithrediad ar **PB5 Canolfannau Ailgyrchu**. Rhagwelir llithriad i 2019/20 ar gyfer **PB28 Lleihau Amllder Torri a Threfn Casglu Gwair Trefol, Lleihau Plannu Blodau a Lleihau Goramser**, a cynllun Toriadau51 **Cau 50 allan o 73 o Doiledau Cyhoeddus y Sir**.

7.1.4 Cynlluniau 2018/19 ymlaen

Nodir fod yr unig gynllun 2018/19 sef **PB33 Golau Stryd (LEDs)** wedi ei wireddu ar gyfer 2018/19 ac ni ragwelir problem gwireddu'r elfen 2019/20.

7.2 Adran Ymgynghoriaeth Gwynedd

7.2.1 Mae'r Adran Ymgynghoriaeth Gwynedd wedi gwireddu'r oll gynlluniau effeithlonrwydd a thoriadau ar gyfer 2016/17 a 2017/18.

8. CAMAU NESAF AC AMSERLEN

8.1 Dim i'w nodi.

9. UNRHYW YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD CYN ARGYMELL Y PENDERFYNIAD

9.1 Barn y Swyddogion Statudol:

i. Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau o safbwynt priodoldeb

ii. Y Swyddog Cyllid Statudol:

Cadarnhaf fod y sylwadau yn rhannau 5, 6 a 7 o'r adroddiad yn adlewyrchiad teg o sefyllfa ddiweddaraf gwireddu'r arbedion sy'n gyfrifoldeb yr Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol a YGC.

Er bod cynllun PB19, Rhesymoli Banciau Ailgylchu, wedi ei wireddu'n llawn erbyn hyn, ni fyddwn yn gweld effaith blwyddyn lawn tan 2019/20. Yn ogystal, esboniwyd i'r Cabinet yn ei gyfarfod ar 11 Medi fod tri o gynlluniau amgen wedi cael eu hadnabod i lenwi'r bwch yng nghynllun PB28 (Lleihau Amllder Torri Gwair); ni welir effaith blwyddyn lawn y tri cynllun amgen yma tan flwyddyn nesaf. Mae penderfyniadau tri Cyngor Cymuned i gadw Toiledau Cyhoeddus yn agored hefyd yn golygu llithriad £33k i 2019/20 cyn gwireddu'r arbedion llawn.

9.2 Barn yr Aelod Lleol:

9.2.1 Ddim yn fater lleol.

9.3 Canlyniad Unrhyw Ymgynghoriad:

9.3.1 Dim i'w nodi.

Atodiadau

Atodiad 1 – Mesurau Perfformiad Priffyrdd & Bwrdeistrefol ac Ymgynghoriaeth Gwynedd